

retsbelæringen, der bliver overflødig, når der indføres fælles votering.

9.3.3.2. Retsplejerådet peger på, at retsplejeloven i dag giver tiltalte mulighed for at fravælge nævninge-behandling, når tiltalte tilstår. Sagen behandles i givet fald af byretten uden lægdommere i medfør af retsplejelovens § 922. Hvis sagen rejser spørgsmål om dom til anbringelse i institution (jf. straffelovens § 68) eller forvaring (jf. straffelovens § 70), skal sagen dog behandles som domsmandssag ved byret, jf. retsplejelovens § 923.

Efter et enigt Retsplejeråds opfattelse bør tiltalte også kunne vælge at lade sagen behandle som domsmandssag frem for som nævningsesag, når tiltalte *ikke tilstår*. Retsplejerådet henviser i den forbindelse til, at nævningebehandling normalt er væsentlig mere ressourcekrævende end behandling med domsmænd, og at det derfor ofte vil være væsentligt længere tid, før en nævningsesag kan foretages og afgøres, sammenlignet med en domsmandssag.

Retsplejerådet foreslår, at tiltalte ikke skal kunne trække sin beslutning om fravalg af nævningebehandling tilbage, når beslutningen er meddelt retten. Flertallet foreslår endvidere, at beslutningen om fravalg af nævningebehandling skal være bindende for en eventuel ankesag.

Retsplejerådet har overvejet, om behandling af en nævningsesag som domsmandssag bør forudsætte anklagemyndighedens samtykke. Retsplejerådet fremhæver i den forbindelse, at nævningebehandlingen er en særlig retssikkerhedsgaranti for tiltalte i de alvorligste straffesager, som tiltalte bør kunne fravælge, herunder for at få sagen afgjort hurtigere. Efter Retsplejerådets opfattelse har anklagemyndigheden ingen interesse i at modsætte sig, at en sag behandles under medvirken af domsmænd i stedet for nævninger. Retsplejerådets forslag om fravalg af nævningebehandling er derfor ikke gjort betinget af anklagemyndighedens samtykke.

9.3.3.3. Retsplejerådets flertal peger på, at principet om, at nævninger og dommere ikke skal have adgang til at drøfte sagen inden voteringen, ikke kan opretholdes, hvis nævningerne skal medvirke ved de afgørelser, der træffes under domsforhandlingen, på samme måde som domsmænd, jf. herved retsplejelovens § 91, stk. 2. Flertallet peger endvidere på, at det må antages, at det kunne medføre betydelige forsinkelser af domsforhandlingen, hvis afgørelser f.eks. om dørlukning eller om, hvorvidt et dokument kan bruges som bevis i sagen, skulle træffes af 2 dommere og 6 nævninger i fællesskab. Flertallet finder på denne baggrund ikke behov for at tillægge nævningerne en

kompetence svarende til den kompetence, som domsmændene har efter retsplejelovens § 91, stk. 2.

Som følge af flertallets forslag om indførelse af fælles votering om skyldsspørgsmålet, bør nævningerne efter flertallets opfattelse fremover deltage i afgørelsen af, om strafansvaret er forældet, om forholdet er undergivet offentlig påtale, og om tiltalte er under 15 år og derfor ikke kan straffes.

Flertallet foreslår endvidere, at nævningerne (i modsætning til i dag, jf. retsplejelovens § 886) også skal medvirke ved afgørelsen af, om straffen skal forhøjes på grund af tidligere begået kriminalitet eller nedsættes på grund af, at der er udstået en straf i udlandet. Nævningerne skal efter forslaget også medvirke ved afgørelse om strafafkortning efter straffelovens § 86 på grund af varetægtsfængsling mv.

Flertallet foreslår at ophæve bestemmelsen i retsplejelovens § 993, hvorefter retten kan forelægge spørgsmålet om erstatningspligt og om erstatningens størrelse for nævningerne. Flertallet anfører, at bestemmelsen ikke anvendes i praksis.

Flertallet foreslår ikke at udvide nævningernes kompetence til også at omfatte afgørelser om fortolkning af domme, om beregning af frihedsstraf eller om erstatning for uberettiget strafferetlig forfølgning. Nævningebehandlingen bør således fortsat forbeholdes afgørelsen af skyldsspørgsmålet og strafudmålingen i meget alvorlige straffesager, hvor tiltalte nægter sig skyldig. Efter flertallets opfattelse er der ikke behov for, at nævningerne også tager stilling til tiltaltes eventuelle erstatningskrav, hvis tiltalte frifindes, eller til en tvist om beregning af længden af en frihedsstraf, der eventuelt opstår længe efter, at dommen er afsagt. Flertallet peger i den forbindelse på, at nævningebehandling i sådanne sager ofte ville medføre en væsentlig forlængelse af sagsbehandlingstiden, hvilket ville være særligt uheldigt i sager, hvor der er tvist om tidspunktet for tiltaltes løsladelse.

Flertallet foreslår derfor, at afgørelser efter retsplejelovens § 998 om fortolkning af domme og beregning af frihedsstraf fortsat skal træffes af den ret, der har truffet afgørelse i første instans, dvs. af dommerne ved den pågældende byret uden medvirken af nævninger. Flertallet foreslår endvidere, at sager om erstatning for uberettiget strafferetlig forfølgning i sager, der har været behandlet under medvirken af nævninger, fortsat skal behandles uden medvirken af nævninger ved den byret, der har truffet afgørelse om den foranstaltning, der søges erstatning for, eller ved tiltaltes hjemting, jf. retsplejelovens § 1018 f.

9.3.3.4. Flertallet foreslår, at nævningerne og dommerne efter proceduren skal træde sammen for at vo-